

Izhaja vsak četrtek
in velja s poštnino vred
in v Mariboru s pošiljan-
jem na dom
za celo leto 3 gid. — kr.
„ pol leta 1 „ 60 „
„ četrť leta — „ 80 „
Naročnina se pošilja
opravništvu v škofijsk.
poslopju (Bischofhof.)
Deležniki tisk. društva
dobivajo list brez po-
sebne naročnine.

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v poduk.

Posamesne ilste
prodaja knjigar Novak
na velikem trgu
po 5 kr. — Rokopis
se ne vračajo, nepla-
čani listi se ne spre-
jemajo. —

Za oznanila se pla-
čuje od navadne vrsti-
ce, če se natisne en-
krat 8 kr., dvakrat 12
kr., trikrat 16 kr.

Osiromašenje kmeta.

Ni samo prazna beseda to, ako se govori da kmet vedno bolj in bolj boža in siromaši. Kdor koli z kmetom v dotiko pride, nam bode to potrdil. Pitajmo davkarije, kako kmet težko davek plačuje; pitajmo notarje, advokate, ali lahko kmet njih zaslužke plačuje: prašajmo trgovce in krčmarje, ali jim kmet dá dosta skupiti. Vsi ti in še drugi, katerim kmet svojo revo potožuje, nam bodo na naše vprašanje rekli, da kmet vedno huje ubožava. To nam je iz navadnega življenja dokaz o siromašenju kmetovem. Črno na belem se pa o tem prepričamo, ako vzamemo v roke uradne deželne novine, kjer so priobčene eksekutivne prodaje kmet-skih posestev. Vzemimo si trud ter sebrojimo te eksekutivne prodaje; prepričali se bodemo, da število eksekutivnih prodaj raste od leta do leta. Čuditi se je, da sl. vlada ni še naložila svoji šta-tistični komisiji, da bi iz imenovanih uradnih novin nabrajala toliko važnih števil, katere imajo go-tovo večji pomen, nego drugi mnogovrstni, dosti-krat malenkostni izkazi c. kr. statistične komisije. Ako so ti moji navedeni razlogi o rastočem siro-maštvu kmeta morda vendar le nezanesljivi, zato hočem pa še boljših in stalnih navesti. To so iz-kazi o tem, koliko so se v poslednjih letih kmet-ska posestva zadolžila ali prav za prav: koliko dolga se je v gruntne knjige vknjižilo na novo. Vsled naročila pravnega ministerstva je te številke nabral in v posebni knjigi na svetlo dal dvorni tajnik Dr. Winkler. Po njegovih izkazih so se v poslednjih petih letih vknjiženi dolgovi kmet-skih posestev na Avstrijskem tako-le pomnožili. (Tu pa dolgovi graščinskih posestev niso všteti). Leta 1871. so narastli za 22.0 milijonov gld., l. 1872. za 37.7 milj., l. 1873. za 78.3 milj., l. 1874. za 84.3 milj., l. 1875. za 70.8 milj. gold. V petih letih so se torej zemljiščine knjige kmet-skih po-sestev na novo z 293.1 milijonov gold. obložile. To pa je, kakor povedano, samo novi intubili-rani dolg; koliko je pa na naših zemljiščih v obče dolga, to se ne zna. Znanje tega bi itak nobenega

avstrijskega domoljuba ne razveselilo. Pa ni čuda, da hitimo tako v vedno večje siromaštvo; kajti država, dežela, okraj in občine v istini kmetu pre-velika bremena nalagajo. Stavijo se železnice, ceste, mostovi, šole, tu in tam cerkve nove. (Na Slovenskem, kolikor nam znano, le kder je skrajna sila, Ured.) — za kar vse se kmeta v prvi vrsti poprime. Res, da vse te naprave so ljudstvu na korist, vse so mu kapital, ki daje obresti; toda ti obresti pokazali se bodo prav za prav še le v nekaterih letih. Vsled tega ubožanja kmetskega ljudstva postaja ono otožno in se vda malomarno žalostni osodi. Ako se ne bode prenehalo z oblo-ževanjem, zgubil se bode v nekaterih desetletjih kmetski stan popolnem. Imeli bodemo samo po-sestnike velikih gruntov — in delavce. Mej temi vmes bodo morebiti še kakovi najemniki, ki bodo še posebno delavce in posestnike stiskovali, pra-vega kmeta, stebra vsaki državi, bržčas več ne bo. Lapajne.

Gospodarske stvari.

Trs, kterege korenine globoko segati zamorejo, na-reja vinograd trpežen in rodovitien.

M. „Kolikor globočeje zamore trs korenine poganjati, toliko trpežniši je vinograd“, to je res-nica, ktero mora tisti, ki si nov vinograd zasaja i vinogradnik pri obdelovanju in daljni strežbi vi-nograda vedno in skrbno pred očmi imeti in se pri delu po nji ravhati. Če vinograd 10—20 let delj trpi, tako taka trpežnost obresti založenega kapitala in leto na leto na vinograd obrnjenih stroškov znatno poviša. Da pa more trs korenine globoko poganjati, zato je treba zemljo tudi glo-boko prerovati ali rigolati in jame, v ktere se novi trs posaja prav globoko kopati, da najde trs dosti globoko rahle in rodovitne zemlje, v ktero more spodnje ali nožne korenine pognati, ki so mu po-sebno za to namenjene, da se po njih za rast in vspeh potrebne vlage nasrka. Zato pa je tudi treba

pri zasajanju sajenic koreninski venec okoli zgornjega kolenca skrbno in do čista porezati, da potem spodnje korenine toliko močnejše poženejo kar napravi na prvem mestu močen trs, ki poganja krepke rozge, ktere so potem sposobne obilno in zdravega grozdja roditi. Tudi pri kopanju, starih vinogradov gre na prvem mestu gledati, da se dosti globoko koplje, okoli trsa prst globoko odgreba in se trsu zgornje korenine, ktere sem ter tje tudi biče, mostače imenujejo, vestno porezujejo in odpravljajo. To je stara od očetov sinom sporočena skušnja in resnica, ktero vestni vinogradniki tudi skrbno izpolnjujejo. Vendar pa bi morda lahko kdo vgovoril, zakaj bi trsu ravno one korenine jemal, ki so najbolj vstvarjene živež in redivne snovi, ktere se ravno v gornjih plasteh zemlje največ in najbolje nahajajo, na se potegavati in rastlini v rast dovajati? Marveč bi se morale ravno te korenine gojiti in varovati, ki iz gornje prsti trsu najbolj živež dovažajo. In res poskusili so to, pustili trsu gornje korenine ali biče in sicer z najboljšim nahipnim vspehom. Trs je bohotne rozge poganjal in da bi se to še bolj pospešilo, se mu je še z površnim gnojenjem, kar je bujno rast le še bolj pospeševalo, na pomoč priteklo. Veselje vinogradnikov je bilo veliko ali le kratko. Vsled površnega gnojenja so se biči v zgornji plasti zemlje vedno bolj razraščali tako, da je slednjič težko ali celo nemogoče postalo trs spomladi dobro okopati. Tudi plevel se je močno z vinogradu zaredil in zarastel pospeševan po površnem gnojenjem. Zrak in solnce je z časom trsu jemal in v kratkem višje vzrastel, ko trsne rozge same. Z časom so se jeli pogosto žolti trsi po vinogradu sem ter tje pokazovati in vinogradnikov se je jel strah in groza polastovati. Že se je mislilo na trsno ali francosko uš, ali pa so rekli: trs je zgorel in takih reči več. In vendar ni bilo drugega, kakor da je bil trs pozebel. Mokri pozimski mráz je bil trsom njezne vzgornje korenine, ki so bile vrhu zemlje preblizu, pokončal. Spodnji del trsa pa je bil že prej oslabil in poginil, ali kakor pri nas pravijo: gole so se na spodnjem delu korenine zaredile. Zgornje korenine same po sebi pa niso bile dosti krepke celi trs prav prerediti. Začel je hirati in, če leto za rast ni bilo ravno prav ugodno, popolnoma poginil.

V drugih krajih pa, ki od mraza niso imeli preveč trpeti, je vzela suša to, kar je zima pustila. In tako se je pokazalo, kako malovredno je trsu biče ali zgornje korenine puščati ali še celo njihovo rast z površnim gnojenjem pospeševati. Umni vinogradnik toraj ne pušča pri kopanju zgornjih korenin v površnih plasteh zemlje in tudi gnoji trsu tako, da le spodnje korenine od gnoja živež dobivajo ne pa zgornje, ki le prerade, če premočno začnejo rasti, spodnje zadušé in ž njimi vred ves trs ugonobijo.

Gnoj se mora v vinogradu tako globoko pod zemljo spraviti, da njegove redivne snovi le spod-

njim koreninam na korist pridejo, in toraj se mora že pri nasajanju novih vinogradov ozir jemati in skrbeti za močen razvitek spodnjih korenin. So sicer lege, v kterih trs korenin globoko spuščati ali ne more ali tudi ne sme. Prve so tiste, v kterih kamenje in skalovje globočeje vdiranje korenin zabranjuje in v kterih so spodnje plasti zemlje brez vse redivne snovi. Vendar pa je tudi tukaj jedino sredstvo rodoviten vinograd napraviti, da se globoko v kamenje koplje in jame z dobro prstjo, vejnikom in gnojem do dobrega naložijo. Druge pa so tiste, kder so spodnje plasti mokre. Tu korenine ne morejo vdirati, ker jih mnogo začne gnjiti in se dosti prej usuši, kakor na dobrem in priležnem zemljišču. Umni vinogradnik si pa tudi tukaj more in zna pomagati. Jame v mokrih krajih skoplje za toliko globočeje in jih potem na dnu z kamenjem nasuje, na katero še le dobra prst, vejnik in gnoj pride in v to potem trs zasaja. Na tak način se mokre lege dajo nekoliko posušiti, vsaj da trsu toliko ne škodujejo. Le če bi se tem napakam ne dalo na noben drug način od pomoči, se smejo gornje korenine seveda na škodo trpežnosti celega vinograda gojiti in varovati. Tako trs res bolj bujno začne gnati in tudi roditi ali kakor smo že rekli na škodo trpežnosti celega vinograda.

V obče velja toraj pravilo: da mora trsu korenine globoko poganjati mogoče biti, in razumni vinogradnik ima v posameznih slučajih preudariti in odločiti, kde in kdaj se sme drugače ravnati.

Stolčen ogelj dober pomočnik v vrtnarstvu. Stolčenega oglja se vrtnarji pri svojih opravkih na vrtu vedno bolj poslužujejo. V mnogih slučajih je dober pomoček, z kterim se plesnoba odpravi. Rano narejene gnojne grede le redkokdaj trpijo vsled prevelike vlažnosti, če so se semena z stolčnim ogljem potrosila. Vse čebulovine z ogljem potrosene ostanejo dosti bolj zdrave. Če se prerezne rane prav sočnatih rastlin z ogljevim prahom potrosijo, manj kaj gnjijejo, in boljše rastejo. Sploh pa je ogelj povsodi, kder gre zato, da se vlaga in plesnoba odvrata, najboljši pomoček.

M. Prestop na zeleno klajo. Prišel je čas, ko se z suhe na zeleno klajo prestopa. Treba pa je velike opaznosti, da se, dokler je zelenje še mlado in putavo, preneglo in na enkrat na zeleno klajo ne prestopi. Treba je posebno sprva še vedno nekaj suhe klaje primešavati, da se živina tako polagoma zelenega privadi in ne zboli.

M. Sadna drevesa pomladiti je zdaj čas. Sadna drevesa, ki se sem ter tje v kljub vsej primernej postrežbi ne morejo opomoči in k močem priti, je zdaj čas pomladiti. To se pa tako-le godi: Veje starike se jim polagoma porežejo in se jim iz mladih letoraslov nova krona naredi. Črešnje pa tako pomlajenje ne prenesó. Njim se pa po-

maga, če se pod drevesom nad koreninami precej široko okoli debla koplje in rahlja. Rakove rane se jim izrežejo noter do zdravega lesa in z drevesnim voskom lepo zamažejo.

M. Zoper drevesne gosence. Obeže se drevesno deblo blizu pol metra nad zemljo z kosom debelega papirja, ki je 2—3 prste širok in prej z katranovcem, kolomažo ali tičjim limom pomazan. Tako ne vleze nobena gosenca z tal na drevo. Vsaki teden se papirni kos ponovi.

Sejmovi na Štajerskem. 13. maja Planina, Miklavž v Sausalu, Janž na Sulmi, Slov. Gradec, Studenice, Ponkva; 16. maja Bizelsko, Vojnik, sv. Martin na Sulmi, Pilštanj, št. Ilj v Slov. goricah.

Sejmovi na Koroškem. 13. maja Doberlaves; 20. maja Celovec.

Dopisi.

Iz Maribora. (Blagoslovljenje dijaškega semenišča) se je slovesno vršilo 1. maja v pričo mnogo ljudstva in blizu 40 duhovnikov iz vseh krajev naše škofije. Mil. knez in škof so se pripeljali zjutraj ob 8. uri k novemu semenišskemu poslopju, kder so bili pričakovani in sprejeti od visoko častitega stolnega kapitela, mnogo odličnih gostov in dijakov, ki so že v semenišče sprejeti. Najpred so blagoslovili kapelo, potem mešna oblačila, v katerih so sv. mešo služili in naposled hram gredoč skoz vse prostore v obeh nadstropjih ter ostali v obednici pri tleh. Tu so se mil. knezoškofu predstavili dijaki semeniški in dva sta se v imenu vseh zahvalila za sprejetje, češ zdaj so rešeni skrbi za hrano in stanovanje, torej bodo toliko leži svoje dolžnosti spolnovali. Obljubila sta, da se hočejo vsi te dobrote vredni skazovati z pokorščino do predpostavljenih, z marljivostjo v učenju, z lepim obnašanjem, s hvaležnostjo do svojih dobrotnikov in da bodo svoje znanosti, ktere si v šolah pridobijo in svojo veljavnost, če kedaj kako dosežejo, vselej obračali na razširjanje božje časti, na srečo domovine in blagor našemu ljudstvu. Da bi te obljube leži spolnovali, podelili so jim mil. knezoškof sv. blagoslov ter jim s prisrčnimi besedami na srce polagali njih dolžnosti, zlasti da morajo vedno pred očmi imeti skrb, čast tega zavoda varovati, v pobožnosti in učenosti skusiti druge prekositi in nikoli pozabiti dobrotnikov, ki pripomagajo, da se ta zavod more zdržati. Potem je gimnazijski pevski zbor, ki je tudi pri sv. meši slovesnost z izvrstnim petjem povišal, zapel še nekoliko pesmi na zadnje cesarsko himno, po kateri se je svitlemu cesarju zaklicalo trikrat: živio! Pri obedu so mil. knez vsakemu gostu podelili jako primeren spominek na to slovesnost, namreč tiskan nemšk igrokaz: „Maksimilijan“, ki predstavlja življenje celjskega rojaka sv. Maksimilijana, semeniškega patrona. — Letos sprejeti dijaki so: Birk-

majer Bogomir iz Konjic; Lah Francez iz Pilštajna; Medved Anton iz Reihenburga; Miklavc Janez iz Ribnice; Ogrizek Franc od sv. Križa pri Slatini; Vreže Janez iz Šmarije; Urban Alojzij iz Vuhreda; Atteneder Jožef od sv. Martina pri Slov. Gradcu; Babšek Alojzij iz Studenic; Sagadin Štefan iz Laporja; Šumenjak Martin od Ljutomera; Kavčič Jakob od sv. Petra pri Radgoni; Schönwetter Tomaž od sv. Trojice v Slov. goricah in Črnenšek Franc od Ptujске gore. — Upamo pa, da bo pričeto podvzetje dobro napredovalo in si vedno več prijateljev in podpornikov pridobivalo!

Iz Ptuja. († Andrej Krauer). Komaj 5 mesencev je preteklo, odkar v zemlji počiva tukajšnji prvi proš g. dr. Janez Vošnjak, in že smo po nagli smrti zgubili njegovega vikarija, č. g. Andreja Kranerja, ki je po kratki boleznii 28. apr. umrl. Ranjki se je narodil 14. oktobra l. 1840. pri sv. Juriju v Slov. goricah kot sin precej premožnih in vrlih staršev. Na prigovarjanje njegovega botra in takratnega župnika č. g. Dolinška, so starši dali mladega Andreja v Maribor v latinske šole, katere je z izvrstnim uspehom dokončal, in potem sprejet bil v mariborsko duhovnico. Kakor kot dijak, tako je tudi kot bogoslovec bil tih, miren, pobožen in jako marljiv ter se odlikoval, da so ga sedanji knez in škof že v 3. letu v mešnika posvetili l. 1863. Drugo leto potem je prišel za kaplana v Jarenino. Tu je ostal 4 leta, ker je od grofa Brandisa v Mariboru ponujeno mu službo odgojitelja brž odložil in se zopet vrnil v Jarenino; tudi za namenjeno mu častno mesto dvornega kaplana pri milostljivem knezoškofu se je v svoji ponižnosti čutil preslabega. Priljubljeno mu Jarenino je moral zapustiti l. 1868. ter je šel za mestnega kaplana v Ptuj. L. 1870. je tukaj postal vikarij ali „kurmeister“ in v tej službi je tudi skončal svoje življenje. Klic za špirituala v Maribor se mu je zdel pretežaven in on je ostal na svojem mestu. Lani, ko je proš dr. Vošnjak umrl, se mu je izročilo vse farno oskrbovanje, dokler ni imenovan novi proš. Ali tega ni več učakal. Veliko sredo se mu je zavoljo velikega števila spovedancev mudilo in se je precej naglo podal v hiralnico k usmiljenim sestram meševat. Pri sv. opravilu — bilo je njegovo poslednje — se je prehladil, zbolel in vsled vnetja pluč umrl. Spolnile so se nad njim besede Gospodove: kdor bo svojo dušo zavoljo mene zgubil, ta jo bo zopet našel. Mat. 10, 39.

Pogreb njegov 30. aprila bil je sijajen; mnogo ljudstva iz mesta in okolice, šolska mladež z učitelji, realna gimnazija z profesorji, mestni župan, c. k. uradniki in oficirji in 49 duhovnikov mu je posodilo zadnjo pot. Mrtvaške obrede so opravljali č. g. Meško, župnik pri sv. Lovrencu v Slov. gorice. in dekanijski administrator; stregli so ranjkega sošolci č. gg. J. Bezenšek, župnik v Čadramu, V. Geršak, župnik pri sv. Jungerti na Pohorju in Fr. Ozmeč, kaplan pri sv. Martinu pod

Mariborom. Genljivo slovo jemali od ranjkega so v prelepi pridigi č. g. Franc Krajnc, župnik pri sv. Marjeti, nagrobnico pa zapeli v slovenski besedi njegovi prijatelji in čestilci. Prezgodaj nam umrli je bil sploh značajan mož, čist in goreč duhovnik, spreten katehet, ter je z ljudmi sploh prijazno občeval. Kot prijatelj je pa bil vedno zvest in odkritosrčen, kot tovarš ljubeznjiv in potrpežljiv, v družbi vsel in zmerno šaljiv, siromakom darežljiv, slovenskemu narodu vdan — pravi biser duhovnikov lavantinske škofije. Bog mu daj večni mir!

J. Hrzič.

Iz Ljutomera. (Okrajna posojilnica) je 28. aprila obhajala svoj občni zbor; bilo je nad 80 udov navzočih, kar je dokaz, kako se udje, katerih je nad 300, za ta zavod zanimajo. Skupščino je otvoril društveni načelnik. g. Ivan Kukovec, in razložil namen zbora in pravice družabnikov v občnem zboru, kateri ima pravico za čas zborovanja tudi drugega predsednika izvoliti, kar se pa ni zgodilo. Potem je poročal v imenu nadzornega svetovalstva, katerega odsek 3 udov je od načelnništva predloženi račun pregledal in potrdil, o tem poslednjem (računu) g. Drag. Huber. Po vsestranskem pojasnilu računa (za l. 1877.) od strani g. poročevalca in od strani g. načelnika, se je račun brez vsega ugovarjanja enoglasno odobril. Po tem računu je imelo društvo nad 50.000 fl. dohodkov (udje so plačali 1780 fl. društvenih deležev, povrnili od izposojenega 9300 fl. na obrestih za izposojene zneske 6490 gld; neudje pa so na obrestih vložili 28.200 fl.); izdatkov je pa imela posojilnica nad 42.200 gl. (mej temi so 26.000 fl. neudje nazaj vzeli.) Mej stroški nahajamo velik znesek za davek (nad 1100 gl.) Sploh bi društvo mnogo na boljšem bilo in mnogo večji rezervni fond že imelo, ko bi mu ne bilo treba tolike štibre plačevati; kajti v 6 letih je posojilnica skoro 3000 fl. štibre plačala; vsi rekurzi zoper tako obloženje niso nič pomagali. Morebiti bode državni zbor v tej zadevi milejšo postavo naredil. Vsled tega je posojilnica imela v minolem letu samo 560 fl. čistege dobička, ki se je pripisal k rezervnemu fondu. Ta znaša zdaj skoro 5000 fl. *) Na dnevnem redu so bile tudi nekatere volitve. Iz nadzornega svetovalstva, obstoječega iz 15 udov, je bilo iz žrebanih 5, kateri so bili pa zopet izvoljeni, namreč: gg. Pilaj, Špindler M., Jvan Farkaš, Jvan Rajh in J. Vargazon namesto Slane, kateri ni hotel volitve sprejeti. Nadzorno svetovalstvo ima vsak mesec seje, da dovoljuje posojila, račune sklepa, blagajnico pregleduje itd. Da bi se udje tega odbora redneje sej udeleževali, sklenil je občni zbor na predlog g. Kryla, da dobi vsak svetovalec za sejo (mesečno) $\frac{1}{2}$ fl

*) Nekateri družabniki so želeli, da bi se rezervni fond mej nje razdelil; a to ne gre radi tega ne, ker je rezervni fond po pravilih nedotakljiv in mora biti za varnost pri mogočih zgubah: pa tudi bi bilo društvo oslajbljeno, ako bi se mu toliko gotovine odvezlo. Čez nekaj let se že utegne nekaj mej društvenike razdeliti.

odškodnine. V cenilno komisijo, katera odločuje, če se ima tudi kojemu svetovalcu posojilo dati, voljeni so bili gg: Iv. Vavpotič, Andrej Trstenjak in Vido Akerman. Naposled se je na predlog g. Lapajna odločilo g. podpredsedniku za njegovo delovanje pri društvu 50 fl. na leto. Društveniku in pogoreleu Kotniku je občni zbor naklonil 30 fl. podpore. Stavil se je, predlog, da bi vsak društvenik, kedar pogori, dobil enak znesek, pa sklenilo se je, v takih slučajih vselej posebej odločevati. K sklepu imam še nekaj resnih besedi. Korist naše posojilnice, ki je v rokah poštenih in narodnih mož, povdarjati, je celó brez potrebe, kajti „dobra reč se sama hvali.“ V denarnih zadevah je hitra pomoč prvo in najvažnejše: „kdor naglo dá, dvakrat dá“ pravi pregovor. Zato je pa mnogi hvaležen, da dobi na menjico naglo podporo. Nasprotno pa, vsak z veseljem v posojilnico denar hranit nosi: kajti nikjer ga ne more boljše naložiti, nego pri nas; $6\frac{1}{2}$ % daja naša posojilnica za vložene kapitale. Vkljub temu javnemu delovanju društva, ki polaga sleherno leto natančne račune, nahajajo se hudobni jeziki, in to žalibog mej omikanimi Slovenci (?), kateri društvo in njih načelnike sumničijo. To je neumno postopanje pa tudi hudobno obrekovanje, ki utegne dotične osebe spraviti na tožno klop.

Od sv. Antona v Slov. goricah. (Sejm) ki se je letos pri nas prvič vršil v soboto 27. aprila, bil je dobro obiskovan. Prišlo je veliko ljudi iz domače pa tudi iz sosednih župnij. Na sejm se je postavilo 1248 glav živine. Kupeev je bilo mnogo iz nemšega pa tudi iz Ogerskega. Prodalo se je 68 parov volov, vse živine pa okoli 416 glav. Tukajšnji posestnik in krčmar g. Alt je veliko pripomagal, da je sejm bil živahen, z tem, da je na predvečer dal iz možnarjev streljati in se je daleč po hribih in dolinah strelba razlegala. Močna godba je pa ves drugi den veselo godla. Letos še imamo dva sejma, prvi bo v soboto 22. junija.

Iz Polzele. (Lepo svečanost) so nam belo nedeljo pripravili naš č. g. župnik; 50 otročičev je prejelo isti den prvo sv. obhajilo; lepo belo oblečene dekllice so imele venčke na glavi, fantiči pa na prsih šopke pripete, goreče sveče v rokah so pa vsi držali. Dušni pastir so okoli altarja zbrane otročiče genljivo nagovorili in potem je vsak dobil sv. Rešnje telo; otroci so se tako obnašali, da so okoli stoječe starce solze oblile. V spomin na prvo sv. obhajilo so č. g. župnik vsakemu otroku podarili posebno podobo. Sploh smo pa z tem, kako se pri nas drobna mladež odgojuje, prav zadovoljni. Zraven vrlega dušnega pastirja ima tukaj največ zaslug naš učitelj, g. Čebulj, ki že čez 20 let v Polzeli podučuje. Mož je res vse hvale vreden!

Politični ogled.

Avstrijske dežele. Mariborski okrajni zastop je na predlog g. Seidla enoglasno sklenol 4000 fl. na posodo vzeti in okrajne doklade mariborskeje

hranilnici zastaviti; škoda, da se v „Marburger-Zeitung-i“ ni natanjše izpovedalo, zakaj se bo 4000 fl. porabilo? Hoče se nam zdeti, da je mariborski okrajni zastop prvi v Spod. Štajerju zlezal med dolžnike, česar slovenski odborniki gotovo niso krivi, ker v celem zastopu nobenega ni. — Na Dunaju so se naši ministri porazumili med seboj tako, da bo nova nagodba z Ogersko kmalu dognana, če bodeta obadva državna zbora ministrom pritrčila; Magjari pravijo, da je to zadnja njihova beseda. No, če je to resnično, tedaj je ta beseda za nas jako draga; kajti nas bi potem takem veliko večje plačilo in breme zadelo, kakor pa Magjare; dunajskega državnega zbora liberalno-nemški poslanci bodo morali ali v britko jabelko nove nagodbe vgriznoti, ali pa zgubijo svoje sedanje ministre in z temi bržčas tudi svojo gospodstvo: vse kaže, da se gledé znotranjih zadev bližamo odločilnim dnevom! Bog daj, da bi se odločili na korist in slavo cele Avstrije! To je tem bolj želeli, ker se tudi v naših zunanjih zadevah utegnejo kmalu vršiti neizmerno važne reči. Na to je opomnil minister Andrassy svoje tovarše; rekel je, da utegne kmalu potrebno biti celo armado pod orožje sklicati in da se mu 60 milijonov mora takoj na razpolaganje pripraviti; za 200.000 jugoslovanskih beguncev se je državna podpora podaljšala do 31. maja, ker še neki ne kaže z vojsko jih spraviti domov, za kar se pa bojda vrlo priprave delajo; govori se, da hoče Avstrija od sultana dobiti dovoljenja Bosnijo in Hercegovino zasesti in ondi mir in red z pomočjo avstrijskih vojakov uvesti; dalje se poroča, kako general Rodič v Dalmaciji trdnjave in vojake ogleduje kako pri Sisku zbirajo 25.000 mož, ki bodo imeli nad Kostajnico in Gradiško marširati v Banjoluko, in naposled, kako se nameni v Sedmograškem nastaviti 50.000 mož in mesto Karlsburg (Erdeljski Beligrad) z šancami obditi in spremeniti v trdnjavo, kakoršna je lani bila Plevna. — Dunajski državni zbor je sklenol čisti dohodek pri hranilnicah, posojilnicah, zavarovalnih društvih itd. z 10 ali 5% obdačiti. — Na Ogerskem se že pripravljajo na nove volitve, ki utegnejo jako živahne biti. Tako zvani „združeni uporniki“ hočejo sedanjo Tisza-jevo ministerstvo podreti. — Krivošijanci v Dalmaciji se zopet upirajo novačenju za deželne brambovce; njihovi sosedi Črnogorci pa postajajo avstrijskim vojakom na meji sovražni, nedavno je črnogorska krogla zadela vojaka na straži in ga močno v nogo ranila. V Reki ali Fiumi je fabrika, kder se izdelujejo strahoviti torpedi; Rusi in Angleži so jih marljivo kupovali, toda sedaj je vlada izvažanje tega strašnega bojnega orodja prepovedala in torpedov za naše cesarstvo naročila. — V Požegi na Hrvatskem snujejo novo škofijo, ker je zagrebska nadškofija prevelika. Iz Zagreba se bo tje prestavilo 6—10 kanonikov z novim škofom vred, katerega bo zagrebški nadškof imenoval in blagoslavljal.

Vnanje države. Pričeti razgovori med papežem Leonom XIII. in nemškim cesarjem, da bi na Nemškem cerkvena borba prenehala, se nadaljujejo; mnogi že upajo, da se bo posrečilo zaželjeno porazumljenje. Cesar Viljelm je zopet javno pokazal, da stoji trdno na ruski strani; te dni je svojim generalom rekel: da svojega stričnika t. je ruskega carja ne bo zapustil brez podpore, tudi je temu poslal najvišji pruski orden t. j. zlato zvezdo z podobo kralja Friderika II. Bismarku je nekoliko bolje, vendar ga zastopajo v njegovih ministerskih poslih 3 od cesarja imenovani namestniki. Nemški katoličani pošljejo 15. maja 150 odličnih mož v Rim sv. Očetu čestitat in se mu poklanjat. — Pruski general Moltke je bil na Dansko poslan in je svojo reč dobro opravil. Danci bodo pri Kopenhagenu zbrali svojo vojsko in v zvezi z Švedi vred zabranili Angležem pristop v Baltiško morje, češ naj se Anglež z Rusom ravsa in kavsa kder bodi drugod, le ondi ne. — Francozi so močno veseli svoje svetovne razstave v Parizu in pozabljajo, da jih je že 50 milijonov stala; sicer pa čudovito srečno gospodarijo; drugo leto bodo dače državnej blagajnici dale čez 1 milijon več, kakor bo za državne stroške treba, čeravno so se nekateri davki zmanjšali. Tako stoji reč na Francoskem komaj 8 let po strašnih zgubah v nesrečni vojski, pri nas v Avstriji pa je od nesrečnega leta 1866. minolo 12 let, pa se čedalje bolj pogrezavamo v dače, dolgove, večje stroške in v siromaštvo! — Na Angleškem se je pričelo veliko gibanje med priprostim ljudstvom ter v javnih zborih in taborjih ugovarjajo namenjeni vojski zoper Rusijo; do kraljice in ministrov pa odpošiljajo prošnje, naj ti ne privolijo v toliko nevarno, za angleško rokodelstvo, fabrike in kupčijo pogubno krvi prelivanje zavoljo turških divjakov. Irski katoličani so v Dublinu sijajen zbor obhajali in sklenoli, delati na to, da se tudi katoliškim šolam in vseučiliščem daje državna podpora, a ne samo protestantskim. — V Mehiki v Ameriki imajo zopet revolucijo.

Turške homatije. Ruski cesar in celi narod je močno žaljen, da Angleži branijo sklenjeni mir z Turkom izvršiti. Angleži tirjajo: Bolgarija sme le do Balkana segati, Tesalija in Epir se mora Grkom, ki so roke v turški vojski križem držali, prepustiti, Črnogorcem se le nekaj malega zemlje dovoli, Srbiji tudi ne veliko in ta bi morala še dalje sultanu podložna biti, Macedonija in večji del Bolgarije bi naj ostal Turkom, Besarabije ne sme Rus pridobiti in tudi Batuma v Aziji ne, izgovorjeno plačilo bojnih stroškov se od Turkov ne sme tirjati. Toliko tirjajo Angleže od Rusov, če jim ti ne pritrđijo pa je boj neizogibljiv. Tirjatve so tako silne predrzne in nesramne, da je ruski poslanik grof Šuvalov zapustil London, se vrnil nad Berolin v Petrograd k ruskemu carju, da mu o vsem natančno poroča. Kaj bo sedaj ruski car rekel, od tega imamo pričakovati — mir ali boj. Angleži in Rusi se neprehama pripravljajo nanj.

V Solunu nabirajo Angleži grških in mohamedanskih prostovoljcev, jih orožajo in takoj odpošiljajo vstajnikom v Rodopskih planinah, indijski vojaki so se že pripeljali v Suez in Said in bodo bržčas Egipt zaseli. Veliki knez Nikola je torej prav imel, ko je ruskej gardi pred svojim odhodom djal: „otroci, jaz moram sedaj domov, vendar, če nam napovedó Angleži boj, bodem kmalu zopet med vami“. Silistrijo so Turki prepustili Rusom, Batuma, Varne in Šumle pa še ne; Rusi so torej Pravad zaseli in Šumlo od vseh strani zajeli. Iz Rusije vre vedno več vojakov, po kopnem in po morju se dovaža streliva in živeža; v Bolgariji so pričeli novačenje in bodo izbrali 18.000 novincev. Šrbom so doposlali mnogo denarjev za bojne priprave, ter jim ukazali prodirati iz Leskovaca v Vranjo, Giljan in Prištino; pri Giljanu je prišlo do bitke z Arbanasi, ki so bili tepeni; Črnogorci se utegnajo ob Tari spopadniti z Turki; V Ameriko so pa Rusi odposlali na nemški ladiji „Cimbria“ 600 mornarjev in 60 oficirjev nakupovat hitrih ladijij roparic, 6 so jih že kupili. V Rumuniji delajo 3 utvrđjene taborje za varstvo stez iz Rusije v Bolgarijo. V Izmidu blizu angleškega brodovja bil je strašen potres, več mohamedanskih cerkvá se je podrló in mnogo ljudi je smrt storilo: turški sultan zopet misli Carigrad zapustiti ter se preseliti v Brusó v Aziji. Okoli Carigrada še ima 90.000 vojakov. Tem nasproti stoji pod generalom Totlebenom 120.000 ruskih junakov!

Za poduk in kratek čas.

Celje in njegova okolica.

(Zgodovinsko - krajepisna črtica.)

VI. V življenju sv. Maksimilijana, celjskega rojaka, se po bogastvu in mogočnosti mesto primerja celó Troji rekoč: „Celje je bilo bogato, ljudnato, mogočno in naseljeno z plemenitimi in slavnimi mestjani; olupšano je bilo z stolpi in marmornatimi palačami in vedno na boj pripravljeno: druga Troja po mogočnosti, žali bože da tudi po osodi. Ravno tiste okoliščine, ki so Celje tako visoko povzdignole, bile so namreč tudi vzrok njegovej pogubi. Ker je stalo na meji kraljestva ob veliki cesti, so tod mimo vsi sovražniki Rimljanov sem ter tje hodili in Celje večkrat popolnoma razdjali. Tako je Celje veliko trpelo v hudi vstaji Panoncev zoper Rimljane l. 10. pred Kristusom, v bojih med cesarji Otonom, Vitelijem in Vespazijanom l. 69. po Kristusu, pri napadih Alemanov, Markomanov in Sarmatov okoli l. 260. in tudi v vojskah, ki sta jih imela cesarja Konstancij l. 351. in poznej l. 394. Teodozij zoper plemenitaše, ki so se hoteli cesarske oblasti polastiti. Poleg vojskinih nadlog se je tudi kuga v Celju zatrosila in mnogo ljudi pomorila.

Luč sv. vere je Celjanom prisvetila naravnost iz Rima, brž ko ne že l. 53. Ko je cesar

Klavdij vse židove in kristijane iz Italije pregnal v severne dežele. Z večjo močjo pa je krščanstvo prišlo iz Ogleja, od koder so prihajali goreči oznanovalci vere Kristusove. V tretjem stoletju je bilo krščanstvo že med vsemi stanovi razširjeno in tako vplivno, da so se svetniki odgojevali. Okoli l. 225. je bil namreč v Celju rojen sv. Maksimilijan, sin krščanskih staršev, ki so mu pa kmalu umrli. Po njihovi smrti razdeli svoje posvetno premoženje med ubožce in odide v Rim, kder je bil v duhovna posvečen ter od papeža Siksta II. poslan na Donavo sv. evangelja oznanovat. V mestu Lavreacu je postal škof. Med tem pa je v rimskem cesarstvu nastalo hudo preganjanje kristijanov in sv. Maksimilijan je slišal, da njegovi rojaki v Celju niso dovolj stanovitni v veri; zato pride sam v Celje in jih osebno podučuje in spodbuja v krščanstvu. Deželni oblastnik Ejulazij zapové, da morajo vsi kristijani tudi v Celju darovati maliku Martu, ki je imel ondi veličasten tempelj. Sv. Maksimilijan se temu ukazu srčno ustavi, zato ga Ejulazij obsodi in zapové ob glavo djati l. 284. Na torišču, kamor je njegova sv. glava padla, so postavili poznej kristijani cerkvo sv. Maksimilijana. „Kri mučencev je seme kristijanov“ — to se je tudi v Celju potrdilo. Vkljub hudemu preganjanju se je število kristijanov množilo in l. 381. se v listinah že nahaja celjski škof Tenaks v dokaz, da je bila v Celju že takrat škofija, ki pa je v nekterih stoletjih zopet bila zatrta.

Za rimsko cesarstvo so prišli hudi dnevi. L. 395. se je na dvoje razdelilo in potem je začelo hudo vranje in preseljevanje severnih in vzhodnih narodov, ki so skoro vsi svojo pot naredili mimo Celja na Italijansko. Tudi takrat je Celje veliko trpelo in večkrat čisto razdjano bilo. L. 408. je šel tod mimo kralj Alarik z zahodnimi Goti; l. 452. je skoz Celje drl grozoviti Atila z svojimi Huni, in l. 475. je prišel Odoaker z Heruli. Ta je rimskega cesarja Romula Augustula v Kaveni vjel ter rimsko cesarstvo razrušil. Naše pokrajine z Celjem so tedaj prišle pod oblast Herulov. Odoaker vendar ni mogel dolgo Panonije in Norika pred divjimi severnimi narodi braniti, zato Rimljane iz vseh krajev pokliče v Italijo, dežele pa prepusti njihovej osodi. Za Odoakerjem je l. 489. prihrul Teodorik z svojimi Goti, za njim Alboin z Longobardi in l. 568. divji Obri pred seboj tirajé Slovence. Vsi ti narodi so bili krivoverci ali malikovalci. Slovenci, ki so se konci šestega in v začetku sedmega stoletja tu naselili, so bili vsi malikovalci in hudi sovražniki krščanstvu. Vsled tega je moral l. 599. celjski škof Janez v Novigrad na Istrijansko pobegniti in celjska škofija je nehala. Od Slovencev, ki so se tod naselili, imevala se je pokrajina ob Savi in Dravi: Slovenska stran, dalje po denešnjem Koroškem pa Krotan. Sami svoji vendar Slovenci niso bili, ampak v hudi sužnosti Obrov, dokler jih ni l. 623.

rešil hrabri Samo, ter združil v veliko kraljestvo, v katerem je Samo 35 let slavno vladal. Veliko Samovo kraljestvo se je po njegovi smrti zopet razrušilo ter zgubilo svojo moč. Obri so Slovence zopet napadali in l. 749. je korotanski vojvoda Borut moral Bojare ali Bavare na pomoč poklicati. Ti so Slovence sicer rešili iz sužnosti Obrov, pa jih za to Frankom podvrgli, in vojvoda Borut je moral dati sina Karata in vnuka Ketumara v zastavo Bavarjem, med katerimi sta se oba s krščansko vero seznanila.

Smešničar 19. Nek gospod je imel 12 delavcev na polju. Močno vroče je bilo in gospod z delavci vred se vleže opoldne v senco. Gospod se hoče nekoliko razveseljevati, potegne tolar iz žepa in pravi: kateri izmed vas je največji lenuh, ta dobi ta tolar. Komaj je besede spregovoril, že je bilo 11 delavcev na nogah in vsak je hotel veljati za največjega lenuha, da bi tolar prejel. Dvanajsti je pa na tleh ostal, zazeval in se tudi še malo stegnol. Gospod ga zagleda in mu reče: „obečani tolar je tvoj!“ Lenuh se pa obrne na stran in prosí: tu mi ga naj v žep vteknejo!

Razne stvari.

(Znani g. Seidl in „Slov. Gospodar“) se bodeda vendar že enkrat srečala pred porotno sodnijo v Celju; pismeno tožbo za porotnike je g. Seidl vložil 24. aprila. Pravda bo zanimiva, za enega pogubna! (Egipčanska bolezen očes) se je začela kužljivo prikazivati med vojaki in so se torej vojaške vaje rezervistov pri mariborski vojaški štaciji odložile do jeseni.

(Nesreča) Hlapec Alojz Golič v Gornjemgradu je iz kozolca padol in se ubil; 2 letna Maria Huzar v Gorišnici je rože trgala kraj mlake, v njo padla in utonila.

(Velikega medveda ustrelil) je knez Alfred Windischgrätz na svoji grajščini v Kranjskem, medved je bil 7 čevljev dolg.

(Ubili in sožgali) so v Marovskem blizu št. Vida na Koroškem tamošnjega kovača Pagiča nepoznani zločinci. Strašno djanje!

(Konkurzni izpit) delajo čč. gg. Jakob Pečnik, Anton Merčnik, Anton Merkuš, Janez Simonič in Jožef Tombah.

(Cerkveni Glasbenik) organ (list) Cecilijinega društva v Ljubljani izhaja po 1 krat na mesec in velja do konec leta 1878 z muzikalno prilogo vred 1 fl. 50 kr. za ude Cecilijinega društva 1 fl. Vrednik lista je g. Janez Gnjezda. Prva številka ima v muzikalni prilogi offertorium in ascensione Domini, dve pesmi rožnega venca in Pange lingua. (Tantum ergo.)

(Za dijaško semenišče v Mariboru) so darovali velečastiti g. Anton Vrečko, opat celjski, obligacijo 100 fl. in 20 fl. gotovine; potem čč. gg. Anton Šlander vikar 20 fl. in Jožef Žičkar mestni

kaplan celjski 20 fl. Miha Plešnik kaplan v Žavcu 10 fl. in Jožef Žehel župnik pri sv. Petru 10 fl. Jožef Simonič dekan pri sv. Juriji na Šavnici 100 fl. Karol Gajšek, župnik v Doberni 40 fl. Matija Karba, kaplan v Doberni 15 fl. Franc Bruner dekan in Starem trgu 20 fl. dr. Jožef Pajek gimnazij. prof. v Mariboru 3 fl. Jožef Muha kaplan pri sv. Juriji 6 fl. Miha Milošič župnik pri sv. Benediktu 50 fl. Franc Švare župnik na Muti 5 fl. Franc Pukšič župnik pri sv. Juriji na Pesnici 5 fl. Martin Škrlec kaplan v Čadramu 5 fl.

Dražbe. 11. maja Janez Šenk 14418 fl. in Ig. Denzel 12498 fl. v Mariboru; 15. maja Franc Stebej v Solčavi 1398 fl. Janez Levak v Volčjem itd. 4798 fl.; 24. maja Janez Napotnik v Markovi 1245 fl. Katra Fric na Hajdini 526 fl. Florijan Habjanič v Sedlašku 1350 fl. Janez Ljubaj v Pleterjah 300 fl.; 27. maja Marija März v Ložini 800 fl. Franc Kolar v Konjiški vesi 985 fl.

Loterijne številke:

V Trstu 4. maja 1878: 46, 79, 89, 24, 68.
V Lincu „ „ 36, 85, 61, 23, 89.

Prihodnje srečkanje: 18. maja 1878.

Najnovejši kurzi na Dunaju.

Papirna renta 60-70 — Srebrna renta 64-60 — Zlata renta 71-65 — Akcije narodne banke 797 — Kreditne akcije 204 — 20Napoleon 9-82 — Ces. kr. cekini 5-80 — Srebro 105-80.

Tržna cena

preteklega tedna po hektolitrih.

1 Hl. = 1⁶⁸/₁₀₀ vag. — 100 kilo = 1 cent in 78 ¹/₂ funta.

Mesta	Pšenica		Rž		Ječmen		Oves		Tarsica		Proso		Ajda	
	fl.	kr.	fl.	kr.	fl.	kr.	fl.	kr.	fl.	kr.	fl.	kr.	fl.	kr.
Maribor . . .	9	40	6	30	5	80	3	50	6	30	6	40	7	86
Ptuj	8	80	6	50	5	50	3	50	6	60	6	60	6	70
Ormuž	8	90	6	50	5	40	3	25	6	60	7	80	4	17
Gradec	9	53	6	40	6	34	3	60	6	34	6	30	5	77
Celovec	9	42	6	41	6	52	3	12	6	18	4	46	6	14
Ljubljana	9	26	6	34	5	63	3	57	6	60	7	—	6	34
Varaždin	8	70	7	30	6	30	3	70	6	50	6	80	7	20
Zagreb	8	90	7	—	5	20	3	20	6	40	7	60	7	40
Dunaj	11	55	8	60	9	75	7	35	8	65	—	—	—	—
Pešt } 100 Klg.	11	45	7	88	8	90	6	88	7	42	5	—	—	—

Mlin na prodaj!

Ob potoku Močnik v Dolnji Pohanci stoječi zidani mlin z 3 tečaji, in stopa, poleg zidanica, svinjak, 1040⁰ travnik in 492⁰ velika njiva se proda. Ceno in pogoje pové

Jožef Rade

v Dolnji Pohanci. Pošta: Rann (Steiermark).

Barve

vsake vrste, bodi suhe bodi v firnež pripravljene, potem vse sorte lakov in firnežev kakor tudi veliko izbirko dobrih penselnov priporočam poleg svojega specerijskega in semenskega blaga po solidni nizki ceni

M. Berdajs

2-3

trgovec v Mariboru.

Služba potujočega učitelja.

Pri deželni sadje- in vinorejski šoli blizu Maribora se proti četrletnej odpovedi 1. junija t. l. oddaje služba potujočega učitelja. On mora sploh imeti potrebnih teoretičnih in praktičnih vednostij v kmetijskem gospodarstvu, posebič pa v sadje- in vinorejstvu, potem v kletarstvu, ter zmožen biti ove svoje vednosti kmetskemu prebivalstvu spodbudljivo razlagati. Plače dobi 800 fl. kot stalen znesek, 700 fl. pa mu je odmerjenih za potovanja zunaj Maribora kot dnevno in potno plačilo. Prošniki morajo nemškega in slovenskega jezika popolnem zmožni biti ter naj gori omenjene vednosti potrjujoča svoja spričevala in pismeno prošnjo do 6. maja t. l. vložijo pri štajerskem deželnem odboru v Gradcu. Želi se tudi, da bi se prošniki pri ravnatelju vinorejske šole osebno glasili.

V Gradcu 13. aprila 1878.

2-2

Štajerski deželni odbor.

V Ormožu

je na prodaj hiša, 1 nadstropje visoka, z 9 izbami, 2 umetnima ognjiščema, 3 hranilnicami za jedila, 1 kletjo in 1 oral velikim vrtom za sočivje in sadje. Posestvo je pripravno za vsakojako podvzetje, kakor tudi za prijazno prebivanje; več se izvz pri g. Fr. Gessner-ju — Friedau a. d. Drau. 1-3

Sejmovi v Trbovljah

kramarski in živinski so 17. marca (sv. Jedert), 1. maja (sv. Filip in Jakob), 9. junija (sv. Primon) in 18. oktobra (sv. Lukež). Kedar sejem pride na nedeljo ali zapovedan praznik, preloži se na prvi naslednji delavni den. Sejmovi druge dni napovedani se pri nas ne vršijo.

Srenjsko predstojništvo v Trbovljah.

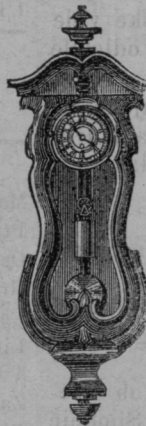
Birmski listi

slovenski kakor tudi nemški so pri meni v zalogi in se dobivajo vsaki čas s pošto.

Pa tudi drugih tiskovin imam izgotovljenih v obilni zalogi.

Tudi papir vsake velikosti in za vsakoršno rabo dobiva se v spodaj podpisani tiskarni. S poštovanjem

J. M. PAJK-OVA TISKARNA
v Mariboru (Marburg).

Priporočba urarja.

Vljudno podpisani naznanjam p. n. občinstvu, da sem v Mariboru v gosposki ulici, nasproti Pichs-ovej kavarni odprl urarsko podvzetje ter priporočam svojo izbrano zalogo dobrih in zvesto reguliranih ur. Da bo vsaka dobro tekla, za to sem porok. Več let sem delal v izvrstnih urarnicah in si pridobil toliko spretnosti, da sem sam zmožen vsakovrstnih tudi najtežavnih urnih popravil lotiti se. Prosim torej, da me p. občinstvo z takimi popravili počasti. Popravljalo se bo zvesto, urno in po nizki ceni.

Ferdinand Dietinger

urar.

1-2

1—3

Važno za šole.

Zemeljske krogle, telurije in planetarije potrjene od visokega ministerstva, priporočujeta

J. Felkl in sin,

fabrika učnih sredstev in trgovina s papirjem
v Pragi, Leletne ulice 30.

V isti zalogi so tudi izišle v daljnih krogih že kakor za najboljše priznane risanke po Grandauer'jevih risanskih predlogah za ljudske in meščanske šole.

 Ceniki od teh učnih pomočkov in vzorki risank se na izraženo željo zastoj pošiljajo.

Vinograd na prodaj

je v Bebrovniku, v Ljutomer-ormužkih vinskih goricah; trsnega nasada je 1 oral v jako dobro obdelanem stanu, zraven je še 1 oral njive in sadunosnika, potem viničarija z prešo in kletjo v zemljo.

 Več pove Fr. Gessner: Friedau in Untersteiermark. 1—3

Naznanilo.

Velika gostilnica

„zur Kaiserkrone“

(cesarska krona)

v GRADCU

se je gostom 1. maja 1878. zopet odprla.

Poslopje te gostilnice je sred mesta, do čista prenovljeno, prezidano in potrebam primerno z novim pohištvom preskrbljeno. Plačilo je zmerno. Jedilo in pijača vselej pripravljena: Pelzensko pivo pa tudi dobro Reiningshausenovo.

Lasten voz „Omnibus“ do vsakega železniškega vlaka.

Sedanji posestnik izreka svojo zahvalo za 7letno zaupanje, katero je imel kot gostilničar „zur goldenen Birn“ (zlata hruška) in prosi mu isto ohraniti, ker še ostane posestnik tudi te gostilnice.

Franc Monschein

gostilničar „zur Kaiserkrone“ in „zur goldenen Birn“ v Gradcu.

SLOVENSKE KNJIGE!

Učiteljsko društvo in bukovez Dubois v Ljutomeru priporočujeta sledeče knjige, spisane od nadučitelja
Ivan Lapajna:

Občna zgodovina	cena 25 kr.
Zemljepis	15 "
Povest „Učitelj Dobrašin“	8 "
Mala fizika	25 "
Fizika in kemija	70 "
Prirodopis	30 "
Geometrija	24 "

Potem se tudi dobiva tu Dr. Razlaga Pesmarica in druge slovenske, šolske in molitvene knjige po nizki ceni.

1—3

Posestvo

blizu Maribora, v lepem in rodovitnem kraju, za tržaško cesto, eno uro hoda od mesta oddaljeno, z zidano hišo, gospodarskim poslopjem, vrtom, njivami, travniki in lesom, vsega vkupaj 19 oralov, je prostovoljno na prodajo.

Kdor hoče več zvedeti, naj popraša v **Pajkovi** tiskarni v **Mariboru**.

Priporočba.

Dajem p. n. občinstvu vljudno na znanje, da sem 20 let obstajajočo kupčijo z suknom, vsakdanjim in modnim blagom

g. Antona Hohl-a

v **Mariboru**, glavnem trgu, na oglu stolne ulice

kupil in pri tej priliki skušal staro blago razprodati in z celó novim dobrim blagom nadomestiti. Ostanke starega blaga prodajam po vsaki ceni. Čestitim kupcem bodem točno ustrezal vselej z dobrim blagom po mogoče nizki ceni in vabim na pogosta naročila.

Jožef Berglez.

1—3

LIVARNA,
Badgasse Nr. 9
blizo sl. cerkve.

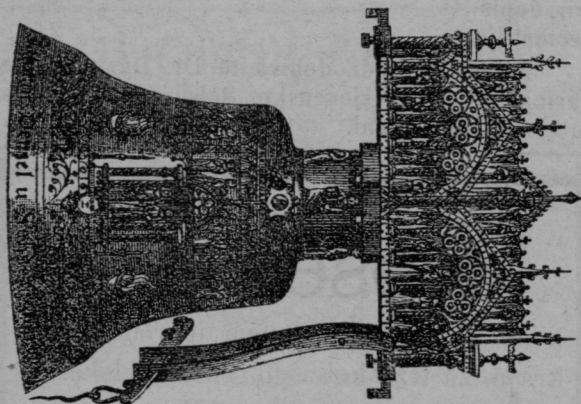

Številnih priznail
za zlite zvonove
je priredjenih za
ogled.

zvonarna in livarna

g. Janeza Dencel-na in sinov

v MARIBORU

zliava posebno izvrstne zvonove iz najcenejše zvonovine v vsakej velikosti s iz nova izumljenimi **pregibnimi kronami** (ki se naj ne jemljejo za navadne debele, lite tečajje) na vsakojaki glas, katerega koli kdo želi, bodi v popolnih, vbranih akordih ali kot spolnilo že obstoječih starih zvonil z jasnim in čistim glasom pod poroštvom; zvonove, ki se s starim nebi vjemali, vzememo zopet nazaj. Zvonilno spravo priskrbimo iz razne robe, kakoršno pač kdo želi: iz kovanega, iz litega železa ali iz besemerskega jekla in iz hrastovega lesa in sicer po novem načinu z blazinicami na perotih takó, da se zelo lahko zvoni in v zvoniku nič ne trese.

Illustrirane obrazce dopošljemo, kdor jih želi, brezplačno po pošti!

11—14

Tiskarnica družbe sv. Mohora v Celovcu
je izdala in založila:

Ant. Mart. Slomšeka ZBRANI SPISI.

Druga knjiga:

Basni, prilike in povesti.

Zbral in uredil M. Lendovšek, katehet v Ptujih.

Cena broš. iztis 1 gold. 20 kr.,
trdo vezan 1 „ 30 „

Prva knjiga te zbirke: A. M. Slomšekove Pesmi se tudi še dobiva, broširan iztis po 90 kr., trdo vezan 1 fl.

V založbi tiskarnice družbe sv. Mohora se še dobi:

Anton Janežičev slovensko-nemški slovar.

Drugi popravljeni in pomnoženi natis.

Broširan fl. 2.20, trdo vezan fl. 2.50

Naročila sprejemajo vse bukvarnice. V Ljubljani Bamberg & Kleinmayr in M. Gerber. V Terstu F. H. Schimpff. V Gorici Wokulat. V Mariboru A. Ferline. V Celji J. Geiger. V Ptujem W. Blanke. V Radgoni J. Weitzinger. V Novem mestu C. Tandler. V Gradcu Leuschner & Lubensky in U. Moser.

Kdor pa znesek franko pošlje tiskarnici družbe sv. Mohora v Celovec (najceneje po nakaznici [Postanweisung]) dobi tudi knjigo franko poslano.

5—6

7—12

Daniel Rakuš

trgovec z železjem

v graški ulici — v Celju — Grazergasse

Železo

priporoča

za težke vozove, kočije, za križe, igle zaponke (šliese) itd. ter zamore vsled jako ugodnega nakupa oddajati po

močno znižani ceni.

Tudi ima v zalogi razno ključarsko blago za stavbe na primer: okenske in dverinske okove, ključence itd. vsega je mnogo na izbiro in dobiti po najnižji ceni.

Bogata izbira kuhinjskega orodja in sprave.